

Programma van toetsing en afsluiting

2010-2011

5 HAVO

Inhoudsopgave

Inhoud	blz.
1. Inleiding	3
2. Rooster van Toetsen en Inleverdata	4
3. Commissie van Beroep	7
4. Alfabetische lijst examenkandidaten 5 havo	8
5. Belangrijke data voor examenkandidaten	9
6. Rooster centraal examen	10
7. Programma van toetsen en afsluiting per vak	11
Bijlage: examenreglement	30

1. Inleiding

Sinds de invoering van de 2^e fase is de bovenbouw van vwo en havo ingrijpend veranderd.

Een van de veranderingen is de spreiding van het schoolexamen over alle leerjaren van de bovenbouw. Dat betekent dat in 4 en 5 vwo en 4 havo al onderdelen van het schoolexamen worden afgenomen en dat de leerlingen formeel examenkandidaten zijn.

Elke examenkandidaat dient op de hoogte te zijn van de inhoud van het uitgereikte examenreglement. Bovendien moet elke examenkandidaat op de hoogte zijn van het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). Het PTA is te vinden op de website van de school. Bovendien delen de vakdocenten aan het begin van het schooljaar de vakspecifieke pagina's uit. Op die manier weet elke leerling welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst. In het boekwerkje dat u nu leest, staat ook het toetsrooster zodat elke leerling weet wat wanneer en op welke wijze getoetst wordt.

De 2^e fase is nog altijd in ontwikkeling en beweging. Ook in de regelgeving

van het Ministerie van OC&W worden nog met enige regelmaat wijzigingen aangebracht.

Het is daarom niet uitgesloten dat onderdelen van het PTA en het examenreglement tijdens het schooljaar moeten worden aangepast. Uiteraard zullen wij u van dergelijke veranderingen op de hoogte stellen.

De begeleiding van de leerlingen is voor het schooljaar 2010-2011 als volgt geregeld:

vwo afdelingsleider: Mw. M.W. Braams

decaan: Mw. M. Henstra

havo afdelingsleider: Dhr. H. Wijnen

decaan: Mw. J.A. de Boer

Zij zullen in hun begeleidende werk worden ondersteund door mentoren.

De medewerkers van het Marnix College wensen de leerlingen van de bovenbouw havo en vwo een prettig en succesvol jaar toe.

S.J.G. Brefeld
plv.rector

2. Rooster van toetsen en inleverdata 5 havo 2010-2011

dag	datum	vak	omschrijving	cl	docent	bijzonderheden
september						
ma	27-sep	wisD	repetitie	cl.1	TW	1 lesuur (samen met h4)

oktober						
di	5-okt	wisB	repetitie	cl.4	VW	1 lesuur
wo	6-okt	wisA	repetitie	cl.3,4,5	PW,WY,TW	1 lesuur
vrij	8-okt	gs	repetitie	cl.4,7	HK,SG	1 lesuur
ma	11-okt	du	leestoets1	cl.6	PA	1 lesuur
di	12-okt	in	repetitie	cl.3	AW	1 lesuur
wo	13-okt	fa	leestoets1	cl.3	BE	1 lesuur
do	14-okt	sk	repetitie	cl.1,6	KS,LS	1 lesuur

vrijdag 15 oktober zijn de herkansingen maatschappijleer havo4

tentamenweek 1 november t/m 5 november 2010

ne	spelling	H5a,b,c,d	VF,VF,RT,RT	1 lesuur
en	kijk-luistertoets	cl.2,3,5,7	HN,HJ,KA,VR	2 lesuren
s_e	combitoets	cl.2	SP	1 lesuur
ak	repetitie	cl.3,7	HO,HO	2 lesuren
wisA	tentamen	cl.3,4,5	PW,WY,TW	2 klokuren
wisB	tentamen	cl.4	VW	2 klokuren
wisD	tentamen	cl.1	TW	2 klokuren (50 min. samen met h4)
na	repetitie	cl.7	VO	2 lesuren
sk	repetitie	cl.1,6	KS,LS	2 lesuren
bi	repetitie	cl.5	SB	2 lesuren
ec	tentamen	cl.1,2	DG,DE	2 lesuren
mo	tentamen	cl.5,6	KO,KO	2 lesuren

dag	datum	vak	omschrijving	kl/cl	docent
-----	-------	-----	--------------	-------	--------

november

do	11-nov	sk	repetitie	cl.1,6	KS,LS	1 lesuur
wo	24-nov	fa	combitoets	cl.3	BE	1 lesuur
do	25-nov	du	combitoets	cl.6	PA	1 lesuur
vr	26-nov	in	repetitie	cl.3	AW	1 lesuur op PC

december

in december	en	literatuurtoets	cl.2,3,5,7	HN,HJ,KA,VR	1 lesuur	
vr	3-dec	gs	repetitie	cl.4,7	HK,SG	1 lesuur
wo	8-dec	en	taalvaardigheid	cl.3	HJ	1 lesuur
do	9-dec	en	taalvaardigheid	cl.7	VR	1 lesuur
ma	13-dec	en	taalvaardigheid	cl.2,5	HN,KA	1 lesuur
di	14-dec	s_e	combitoets	cl.2	SP	1 lesuur
di	14-dec	wisD	repetitie	cl.1	TW	1 lesuur (samen met h4)
wo	15-dec	wisA	repetitie	cl.3,4,5	PW,WY,TW	1 lesuur
do	16-dec	sk	practicum schoolonderzoek	KS,LS		
vr	17-dec	wisB	repetitie	cl.4	VW	1 lesuur

dag	datum	vak	omschrijving	cl	docent	bijzonderheden
januari						
wo	5-jan	fa	leestoets2	cl.3	BE	1 lesuur
do	6-jan	du	leestoets2	cl.6	PA	1 lesuur
ma	10-jan	mu	repetitie	cl.1	RM	1 lesuur
di	11-jan	wisB	workshop	cl.4	VW	na het 3e lesuur
ma	17-jan	te	praktijkdag	cl.1	OT	lesuur 1 t/m 6

tentamenweek 24 januari t/m 28 januari 2011

ne	poëzie-analyse					1 lesuur
en	schrijfvaardigheid	brief				2 lessen op de PC
gs	tentamen					2 lessen
ak	tentamen					2 lessen
wisA	tentamen					2 klokuren
wisB	tentamen					2 klokuren
wisD	tentamen					2 klokuren (50 min.samen met h4)
na	tentamen					2 lessen
sk	repetitie					1 lesuur
bi	tentamen					2 lessen
in	repetitie					1 lesuur op de PC
ec	tentamen					2 lessen
mo	tentamen					2 lessen op de PC
te	tentamen					2 lessen

De volgende kijk- en luistertoetsen vinden plaats in de tentamenweek of de week van 31 januari t/m 4 februari

fa	kijk- en luistertoets					2 lessen
du	kijk- en luistertoets					2 lessen
en	kijk- en luistertoets					2 lessen
s_e	luistervaardigheid					2 lessen

dag	datum	vak	omschrijving	kl/cl	docent	bijzonderheden
februari						
di	8-feb	ec	repetitie	cl.1,2	DG,DE	1 lesuur
do	10-feb	du	combitoets	cl.6	PA	1 lesuur
vr	11-feb	fa	combitoets	cl.3	BE	1 lesuur
wo	16-feb	s_e	combitoets	cl.2	SP	1 lesuur
do	17-feb	sk	repetitie	cl.1,6	KS,LS	1 lesuur

maart

in mrt		du	spreektoetsen	cl.6	PA	15 minuten in tweetallen
in mrt		fa	spreektoetsen	cl.3	BE	15 minuten in tweetallen
di	1-mrt	ne	gedoc.schrijven1	H5a	VF	
di	1-mrt	ne	gedoc.schrijven1	H5d	RT	
do	3-mrt	ne	gedoc.schrijven2+3	H5a	VF	het 3e uur op de PC
do	3-mrt	ne	gedoc.schrijven2	H5d	RT	
do	3-mrt	ne	gedoc.schrijven1	H5c	RT	
vr	4-mrt	ne	gedoc.schrijven1	H5b	VF	
vr	4-mrt	ne	gedoc.schrijven3	H5d	RT	op de PC
di	8-mrt	ne	gedoc.schrijven2	H5b	VF	
di	8-mrt	ne	gedoc.schrijven2	H5c	RT	
wo	9-mrt	ne	gedoc.schrijven3	H5b	VF	op de PC
wo	9-mrt	ne	gedoc.schrijven3	H5c	RT	op de PC

dag	datum	vak	omschrijving	cl	docent	bijzonderheden
vr	11-mrt	en	literatuurtoets2	cl.3,7	HJ,VR	1 lesuur
ma	14-mrt	en	literatuurtoets2	cl.2,5	HN,KA	1 lesuur
ma	21-mrt	wisD	repetitie	cl.1	TW	1 lesuur (samen met h4)
di	22-mrt	nat	repetitie	cl.7	VO	1 lesuur
wo	23-mrt	wisA	repetitie	cl.3,4,5	PW,WY,TW	1 lesuur
vr	25-mrt	wisB	repetitie	cl.4	VW	1 lesuur
ma	28-mrt	du	leestoets3	cl.6	PA	1 lesuur
di	29-mrt	in	repetitie	cl.3	AW	1 lesuur op de PC
wo	30-mrt	fa	leestoets3	cl.3	BE	1 lesuur
do	31-mrt	sk	repetitie	cl.1,6	KS,LS	1 lesuur

tentamenperiode van 6 t/m 15 april:

ne	keuze: mondeling of schriftelijk	mond. 20 min. of schrift. 1 lesuur
fa	schrijftoets	2 lesuren op de PC
du	schrijftoets	2 lesuren op de PC
en	spreekvaard.	15 min.
gs	mondeling	20 min.
s_e	combitoets	1 lesuur
ak	repetitie	2 lesuren
wisA	tentamen	2 klokuren
wisB	tentamen	2 klokuren
wisD	tentamen	2 klokuren (1 uur samen met h4)
na	tentamen	2 klokuren
sk	tentamen	2 lesuren
bi	tentamen	2 lesuren
in	repetitie	1 lesuur schriftelijk
ec	tentamen	2 lesuren
m&o	tentamen	2 lesuren schriftelijk
te	mondeling	20 min.
mu	mond./schrift.	30 min.

3. Commissie van beroep

Het bevoegd gezag van het Marnix College heeft in overeenstemming met artikel 6 van het examenreglement een commissie van beroep ingesteld.

De samenstelling en de werkwijze van de commissie van beroep is geregeld in een door het bevoegd gezag vastgesteld reglement. Dit reglement wordt op verzoek toegestuurd.

Het correspondentieadres van de commissie is:

Commissie van beroep,
Marnix College,
Postbus 8037,
6710 AA Ede.
Tel: 0318-650035.

Voor het schooljaar 2010-2011 is de samenstelling van de commissie van beroep als volgt:

namens de Raad van Toezicht:

lid: Mr. P.T.A. Benedek
pl. v. lid: Prof. Dr. J.H.S.G.M. de Jong

namens de oudergeleding:

lid: Dhr. E. Jansen
pl. v. lid: Dhr. Drs. N.G.A.Bubbers

namens de personeelsgeleding:

lid: Dhr. W.J. van de Peppel
pl. v. lid: Dhr. W. den Ouden

4. Alfabetische lijst van examenkandidaten 5 havo

Ex.nr.	Naam
201	Joey Aelmans
202	Chaima Azrioual
203	Badr Bahaj
204	Tim Barbiers
205	Sanne Batavier
206	Lisette ter Beest
207	Sanne Beijer
208	Kyra Berkhout
209	Koen Beuker
210	Sean de Bie
211	Michelle Bijnsdorp
212	Sharon Bos
213	Michelle van den Brink
214	Nicoliene van den Brink
215	Roos van den Broek
216	Bas Bruggers
217	Nienke Bussing
218	Anouk Cats
219	Elif Çıra
220	Mary-Joy van der Deure
221	Marie-Louise van Dijk
222	Stefi van Dijk
223	Virgie Doornekamp
224	Mireille Dunnwind
225	Hao Yan Foo
226	Esmée Geurtsen
227	Sven de Groot
228	Sultan Güclü
229	Niels Harder
230	Anne Heij
231	Sheila van der Heijden
232	Thomas Heije
233	Joanna Herikhuisen
234	Johanneke van Holthe
235	Moniek Honcoop
236	Marissa de Jager
237	Peter Jansen
238	Nick Janssen
239	Wessel Jonkman
240	Sytse Kamminga
241	Najoua el Kebdani
242	Sam Kersten
243	Thijs de Kiewit
244	Cihad Kolat
245	Annemiek Koning

Ex.nr.	Naam
246	Sander de Koning
247	Chris van de Kraats
248	Rutger van der Laan
249	Esmée Langstraat
250	Simon Leferink
251	Sarina Liu
252	Remco Malestein
253	Philippe Massaar
254	Selma Mennen
255	Arijana Muratovic
256	Milan Noordhoek
257	Hilal Özel
258	Figen Özmis
259	Lisa Praster
260	Donovan Rijlaarsdam
261	Jasper de Roos
262	Dennis von Rotz
263	Murat Sali
264	Luuk Schimmel
265	Iris Schreuder
266	Jorn Schreuder
267	Mélanie van Sijp
268	Rowan Siriram
269	Lyanne Slagtand
270	Lotte Smeijers
271	Claudia Spenrath
272	Joshua van de Spreng
273	Mitch Steenis
274	Anouk Stemerding
275	Paul Stolk
276	Chaneequa Tahalele
277	Desiree Teunissen
278	Stans van den Top
279	Suzanne Verduijn
280	Bart Verhoef
281	Bob Verweij
282	Eline Visscher
283	Wisse van Vliet
284	Leanne Westerman
285	Anne-Mieke Wierdsma
286	Jeroen Wierstra
287	Monique Wijnia
288	Tineke de Wit
289	Marise de Zeeuw
290	Niels Zweekhorst

5. Belangrijke data voor de eindexamenkandidaten 5 havo

Voor 1 oktober	uitreiking PTA en examenreglement
dinsdag 12 oktober	mentorspreekavond
vrijdag 15 oktober	herkansing afgesloten vakken
maandag 1 t/m vrijdag 5 november	tentamenweek
dinsdag 16 november	uitreiking cijferkaart
maandag 13 en dinsdag 14 december	ouderspreekavonden
maandag 24 t/m vrijdag 28 januari	tentamenweek
woensdag 9 februari	uitreiking cijferkaart
maandag 28 en dinsdag 29 maart	ouderspreekavonden
woensdag 6 t/m vrijdag 15 april	tentamens
vrijdag 29 april	uitreiking cijferkaart met eindcijfers schoolexamens
maandag 9 mei en dinsdag 10 mei	verplichte lesdagen
woensdag 11 t/m vrijdag 13 mei	facultatieve lesdagen
maandag 16 mei t/m vrijdag 27 mei	centraal examen 1 ^e tijdvak
dinsdag 31 mei	boeken inleveren
donderdag 16 juni	examenuitslag 1 ^e tijdvak
vrijdag 17 juni vòòr 12.00 uur	aanmelding 2 ^e tijdvak
maandag 20 t/m vrijdag 24 juni	2 ^e tijdvak examen (rooster wordt later gepubliceerd)
woensdag 29 juni	examenuitslag 2 ^e tijdvak
donderdag 30 juni, 21.00 uur	diploma-uitreiking

6. Rooster centraal examen 1^e tijdvak 5 havo.

Datum	Tijd	Vak
Maandag 16 mei	13.30-16.30 uur	M&O
Dinsdag 17 mei	13.30-16.30 uur	Nederlands
Woensdag 18 mei	13.30-16.30 uur	biologie
Donderdag 19 mei	9.00-11.30 uur	Duits
	13.30-16.30 uur	wiskunde B
Vrijdag 20 mei	9.00-11.30 uur	aardrijkskunde
	13.30-16.00 uur	Engels
Maandag 23 mei	9.00-12.00 uur	geschiedenis
	13.30-16.00 uur	Frans
Dinsdag 24 mei	13.30-16.30 uur	scheikunde
Woensdag 25 mei	9.00-11.30 uur	tekenen
	13.30-16.30 uur	wiskunde A
Donderdag 26 mei	13.30-16.30 uur	natuurkunde
Vrijdag 27 mei	9.00- 11.30 uur	muziek
	13.30-16.00 uur	economie

PTA 2010- 2011   Vak: Nederlands   Leerjaar: 5 Havo

Methode: Nieuw Nederlands, Onder Controle (spelling) en Examenbundel

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
sept./okt.	boekenkaart	boek 5 gelezen	n.g.	
tentamenweek oktober	tentamen, 1 lesuur	spelling (Onder Controle, Nieuw Nederlands)	20 %	se1
nov./dec.	boekenkaart	boek 6 gelezen (themakeuze definitief)	n.g.	
nov./dec.	tijdens les	debatteren	20 %	se2
tentamenweek januari	1 lesuur, schriftelijk	Poëzieanalyse	20 %	se3
februari	boekenkaart	boek 7 gelezen	n.g.	
half maart	3 lessen, schriftelijk	Gedocumenteerd schrijven (laatste lesuur op de computer)	20 %	se4
eind maart	boekenkaart	boek 8 gelezen		
tentamenweek	mond.(20min.) of schrift.(50min.)	Mondeling met presentatie n.a.v. beschouwing thema-auteur	20 %	se5

Methode: d'Accord

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
oktober	SO1, (½ lesuur)	gramm. en idioom H.1	1x	se1
	SO2 (½ lesuur)	gramm. en idioom H.1	1x	se2
	SO3 (½ lesuur)	gramm. en idioom H.1	1x	se3
	Leestoets 1 (1 lesuur)	Cito (Havo)	1x	se4
	Combitoets1 (1 lesuur)	gramm. en idioom H.1	2x	se5
		Franse boekpresentatie 1 (eigen titel)	1x	se6
januari	SO1 (½ lesuur)	gramm. en idioom H.2	1x	se7
	SO2 (½ lesuur)	gramm. en idioom H.2	1x	se8
	SO3 (½ lesuur)	gramm. en idioom H.2	1x	se9
	Leestoets 2 (1 lesuur)	Cito (Havo)	1x	se10
	Combitoets2 (1 lesuur)	gramm. en idioom H.2	2x	se11
		Franse boekpresentatie 2 (eigen titel)	1x	se12
februari	(febr. 2 uur)	Kijk en luistertoets	2x	se13
maart	Spreektoets		2x	se14
april	Leestoets 3 (1 lesuur)	Cito (Havo)	2x	se15
tentamenweek april	Formele brief (PC – 2 lesuren)		2x	se16

Methode: Na Klar

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
maart	SO1	gramm. en idioom	1x	se1
	SO2	gramm. en idioom	1x	se2
	Leestoets 1		2x	se3
	Combitoets1 (1 lesuur)	gramm. en idioom	2x	se4
	SO3	gramm. en idioom	1x	se5
	SO4	gramm. en idioom	1x	se6
	Leestoets 2		2x	se7
	Combitoets2 (1 lesuur)	gramm. en idioom	2x	se8
	Luistertoets (febr. 2 uur)	Cito Kijk –en luistertoets	2x	se9
	Spreektoets		2x	se10
	Leestoets 3		2x	se11
Presentatie *	Boek en schrijver	2x	se12	
april rep. week	Formele brief (2 uren)	Op PC	2x	se13

* Door het hele jaar heen worden er presentaties gegeven.

Methode: Unicom Finals

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
tentamenweek november	Luistertoets 1 (1 lesuur)	Cito kijk/luistertoets (havo)	1x	se 1
november-april	Workshop (15 minuten)	'minilesje' in het Engels over zelfgekozen onderwerp	1x	se2
december	Dossier	Exam Training Of Course Unit 5		
december	Taalvaardigheids toets (schriftelijk, 1 lesuur)	Grammatica / Vocabulaire zoals bestudeerd in reader en TB Of Course	1x	se3
januari	Literatuurtoets 1 (schriftelijk, 1 lesuur)	Literatuurproject: "Poetry of the first World War"	1x	se4
tentamenweek januari	Digitale (MTXR) Schrijftoets (2 lesuren)	Eindtoets Engels schrijven n.a.v. behandelde schrijfp opdrachten in de les	1x	se5
februari	Luistertoets (2 lesuren)	Cito kijk/luistertoets (havo 2011)	1x	se6
maart	Literatuurtoets 2 (schriftelijk, 1 lesuur)	Roman: Being There (klassikaal gelezen en besproken)	1x	se7
tentamenweek april	Spreektoets (15 minuten)	Dialogoog over diverse onderwerpen (improvisatie+ artikel)	1x	se8
april	Dossier	Exam Training Of Course Unit 6		
mei	CSE	Leesteksten met open en multiple choice vragen		

Methode: Caminos Nieuw 1/Caminos Nieuw 2

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
1.	S.O. H10 (1/2 lesuur)	Grammatica en Idioom	1x	se1
	S.O. H11 (1/2 lesuur)	Grammatica en Idioom	1x	se2
tentamenweek oktober	Combitoets H10/H11 (1 lesuur)	Grammatica en Idioom	2x	se3
	S.O. H1 (1/2 lesuur)	Grammatica en Idioom	1x	se4
december	Combitoets H11/H1 (1 lesuur)	Grammatica en Idioom	2x	se5
	S.O. H2 (1/2 lesuur)	Grammatica en Idioom	1x	se6
	Spreekonderdeel	Spreekvaardigheid	2x	se7
tentamenweek januari	Luistertoets	Luistervaardigheid	2x	se8
februari	Combitoets H2 (1 lesuur)	Grammatica en Idioom	2x	se9
	S.O. H3 (1/2 lesuur)	Grammatica en Idioom	1x	se10
	S.O. H5 (1/2 lesuur)	Grammatica en Idioom	1x	se11
tentamenweek april	Combitoets H3/H5 (1 lesuur)	Grammatica en Idioom	2x	se12

- Methode:**
- Geschiedeniswerkplaats Tweede Fase Historisch Overzicht (Handboek + Opdrachtenboek)
  - Geschiedeniswerkplaats voor het C.S.E. (2 katernen)

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
week 40 of 41	schriftelijk 1 lesuur	thema: Staatsinrichting blz. 120 – 128 + 131 - 133	5 %	se6
week 48 of 49	schriftelijk 1 lesuur	tijdvakken 9 en 10 blz. 134 – 175 + kenmerkende aspecten van tijdvak 1 t/m 8	15 %	se7
tentamenweek januari	schriftelijk 100 minuten	Geschiedeniswerkplaats: Dynamiek en stagnatie in de Republiek	20 %	se8
tentamenweek april	mondeling 20 minuten	Geschiedeniswerkplaats: Dekolonisatie en Koude Oorlog in Vietnam	20 %	se9

Methode: BuiteNland

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
PO (havo 4)		Praktische opdracht (eigen omgeving)	25%	se1
tentamenweek	Schriftelijke toets, 2 lesuren	Wereld: - Globalisering (H1, par 1 t/m 19) - SE-deel H1 (par. 1 t/m 5), 4 havo	25%	se2
tentamenweek	Schriftelijke toets, 2 lesuren	Aarde: - Endogene/exogene processen (H2, par. 1 t/m 19) -SE-deel H2 (par. 1 t/m 5), 4 havo	25 %	se3
tentamenweek	Schriftelijke toets, 2 lesuren	Gebieden: Indonesië - Hoofdstuk 3 (par. 1 t/m 20)	25 %	se4

Methode: Moderne Wiskunde – 9^e editie, HAVO A deel 2

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
1. oktober	1 lesuur	H1: Meer variabelen H2: Formules voor groei + Vaardigheden	10%	se1
tentamenweek	tentamen, 2 klokuren	H1: Meer variabelen H2: Formules voor groei <u>Boek HAVO A deel 1</u> H7: Statistische verwerking + Vaardigheden	20%	se2
2. december	1 lesuur	H3: Telproblemen H4: Rekenen met kansen + Vaardigheden	10%	se3
tentamenweek	tentamen, 2 klokuren	H3: Telproblemen H4: Rekenen met kansen H5: Binomiale verdelingen <u>Boek HAVO A deel 1</u> H8: De normale verdeling + Vaardigheden	25%	se4
maart	1 lesuur	H6: Formules met breuken en machten H7: Veranderingen + Vaardigheden	10%	se5
tentamenweek	tentamen, 2 klokuren	hele stof	25%	se6

Methode: Moderne Wiskunde – 9^e editie, havo B deel 2 + helpdesk havo B deel 2

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
oktober	1 lesuur	<ul style="list-style-type: none"> Havo B deel 2 H1 Machtsfunctie H2 Differentiëren 	10%	se1
tentamenweek	tentamen 2 klokuren	<ul style="list-style-type: none"> Havo B deel 2 H1 Machtsfunctie H2 Differentiëren Vaardigheden Havo B deel 1 H3 Exponentiële functies H4 De afgeleide 	20%	se2
december	1 lesuur	<ul style="list-style-type: none"> Havo B deel 2 H3 Transformaties H4 Functies en Algebra 	10%	se3
december/ januari	PO	Onderzoeksopdracht Meetkunde	5%	se4
tentamenweek	tentamen 2 klokuren	<ul style="list-style-type: none"> Havo B deel 2 H3 transformaties H4 functies en Algebra Vaardigheden Havo B deel 1 H5 Tekenen en zien H6 Oppervlakte en inhoud 	20%	se5
maart	1 lesuur	<ul style="list-style-type: none"> Havo B deel 2 H5 De Ketting regel H6 Periodieke functies 	10%	se6
tentamenweek	tentamen 2 klokuren	<ul style="list-style-type: none"> Havo B deel 2 H7 productregel Vaardigheden Havo B deel 1 H7 Logaritmische functies H8 Periodieke functies <p>En alles wat eerder dit jaar getoetst is.</p>	25%	se7

Methode : Moderne Wiskunde – 9^e editie

Havo D deel 1/deel 2, extra materiaal Analytische Meetkunde

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging Overgang	Weging SE	code
1. eind september	repetitie 1 lesuur	Analytische Meetkunde Hoofdstuk 1		8%	se5
tentamenweek	Tentamen 2 klokuren	Analytische Meetkunde Hoofdstuk 1 Deel2:H6		12%	se6
2. december	repetitie 1 lesuur	Deel 2: H3		8%	se7
tentamenweek	Tentamen 2 klokuren	Deel 2: H1, H3, H4, H5, H8		12%	se8
maart	repetitie 1 lesuur	Analytische Meetkunde Hoofdstuk 3		8%	se9
tentamenweek	Tentamen 2 klokuren	Analytische Meetkunde Hoofdstuk 3 Deel2: H7		12%	se10

Toetsen se6, se8 en se10 eventueel uitbreiden met keuzemenu

Methode: - Systematische Natuurkunde

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging S.E.	code
tentamenweek oktober	2 uren schr.	Havo 4: H4, H5 Havo 5: H3, H6	23 %	se2
tentamenweek januari	2 uren schr.	Havo 4: H2, H3 Havo 5: H1, H2	23 %	se3
begin april	1 uur schr.	Havo 4: H6 Havo 5: H4, H5	11%	se4
tentamenweek april	Tentamen 2 klokuren	Gehele eindexamen stof	23 %	se5
-	-	s.o.'s en verslagen	5 %	se6

Methode: - Pulsar-Chemie delen 1 en 2 plus aanvullingskatern

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
tentamenweek oktober	2 lesuur schr	4 havo stof: Hst.1 t/m 6	20 %	se2
begin oktober	1 lesuur schr.	Hst.7 Zuren en basen	4 %	se3
december	1 lesuur schr.	Hst.8: Hoeveel stof	8 %	se4
dec./jan.	prakt. opdr.	Cito practicumtoets	15 %	se5
tentamenweek januari	1 lesuur schr.	Hst.9: Reacties en stroom	8 %	se6
februari	1 lesuur schr.	Hst.10 en 12: Voedsel en Polymeren,	10 %	se7
april	1 lesuur schr	H11 en 13: Industriële chemie en evenwichten	10 %	se8
tentamenweek april	2 lesuur schr.	Hst.7 t/m 13	20 %	se9

Methode: - Nectar havo bb deel 1 en 2

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
gehele jaar 4 en 5 HAVO	PO	Portfolio met opdrachten uit HAVO 4 en HAVO 5	25%	se1
oktober/ november tentamenweek	2 lessen schrijven	H9 Fast food island H10 Ecologie H11 Ecostromen H12 Mens en milieu	25%	se2
januari tentamenweek	2 lessen schrijven	H2 Biologie bedrijven H3 Wie het kleine niet eert H7 Voortplanting H13 Creatief met genen H14 Evolutie	25%	se3
april tentamenweek	2 lessen schrijven	H4 Voeding H5 Zo gezond als een vis? H15 Het bloed kruipt waar het gaan kan H16 Voedsel verwerken H17 Tussen je oren H18 Op het scherp van de snede	25%	se4

Methode: - ENIGMA, informaticacommunity voor de tweede fase, deel 1 + deel E

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
begin oktober	Schriftelijk, 1 lesuur	Hst. 8: Netwerken en Internet + Hfst 9: Geschiedenis van de computer	10 %	se4
eind november	achter de PC, 1 lesuur + inleveren product: website	Hfst. 1: XHTML	14 %	se5
tentamenweek januari-februari	achter de PC, 1 lesuur + inleveren lettertype.	Hfst. 7: Typografie	12 %	se6
eind maart	achter de PC, 1 lesuur + spel inleveren	Hfst. 5: Software engineering	14 %	se7
tentamenweek april	1 lesuur, schriftelijk	Hfst. 3: De computer die je begrijpt + Hfst. 4: Mens-Machine- Interactie	10 %	se8

Methode: - Lesbrieven LWEO

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
1. oktober	Schriftelijke repetitie 2 lesuren	Lesbrieven: Consument en Producent en Buitenland 1 (schoolexamen) ** Lesbrieven vaardigheden + begrippenlijst	25%	se2
januari	Schriftelijke repetitie 2 lesuren	Lesbrieven: Arbeidsmarkt, inkomen en groei, collectieve sector ** Lesbrieven vaardigheden + begrippenlijst	20%	se3
februari	Schriftelijke repetitie 1 uur	Lesbrieven: buitenland 1 en 2 ** Lesbrieven vaardigheden + begrippenlijst	10%	se4
april	Schriftelijke repetitie 2 lesuren	Lesbrieven: Arbeidsmarkt, Inkomen en groei, collectieve sector, Buitenland 2 ** Lesbrieven vaardigheden + begrippenlijst	25%	se5

** De lesbrieven Vaardigheden en de begrippenlijst moet altijd bij de overige lesbrieven bestudeerd worden. De vaardigheden in deze lesbrieven dienen de leerlingen te beheersen. Bij eventuele achterstand moeten de leerlingen met behulp van de lesbrieven deze achterstand inhalen.

Methode: Management en Organisatie in Balans, deel 1a, 1b, 2a en 2b

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging	code
			SE	
tentamenweek oktober	2 lessen schriftelijk	H. 3 en H 25 tot en met 27 Financieel beleid	25 %	se2
	PO	Praktische Opdracht naar keuze ca.15 slu.	20 %	se3
tentamenweek januari	2 lessen computer- toets	H.28 tot en met 30 Toepassingen van informatie- en communicatietechnologie	15 %	se4
tentamenweek april	2 lessen schriftelijk	H 6 t/m 8 Interne organisatie en personeel H 31 tot en met 36 Externe financiële verslaglegging	25 %	se5

N.B. Bij elke toets wordt het voorgaande bekend verondersteld.

Methode: Kunst op niveau

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
januari	Praktisch werk	Werkweek Frankrijk	1x	se1
	Kunstgesch.	Te behandelen: Neo-classicisme t/m heden	-	
	Praktisch werk	Thematische opdracht met voorbereidende schetsen, eindwerkstuk en procesbeschrijving	1x	se2
	Praktijkdag (max. 6 uur)	Klassikale opdracht	1x	se3
	Schriftelijk examen (100 minuten)	Kunstgeschiedenis 19 ^e en twintigste eeuw	1x	se4
	Praktisch werk	Thematische opdracht met voorbereidende schetsen, eindwerkstuk en procesbeschrijving	1x	se5
	Mondeling examen (20 minuten)	Kunstgeschiedenis: Middeleeuwen tot neo-classicisme	1x	se6

Methode: Muziek op Maat

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
december/januari	Schriftelijk	1. Algemene muziekleer 2. 20 ^{ste} eeuwse compositorische ontwikkelingen	25%	se 1
januari/februari	Praktijk	Het maken van een muziekstuk in ensembleverband. Stijlbewustzijn en historisch inzicht/besef	20%	se 2
maart	Praktijk	Het uitvoeren van een aantal voorbereide composities zowel individueel als in ensembleverband	25%	se 3
april	Mondeling (30 min.)	Test van historische kennis en stilistisch inzicht, evt. ook n.a.v. eigen historisch overzicht van de leerling.	15%	se4
	Schriftelijk en/of andere media.	Het zelfstandig maken van een historisch overzicht van de muziekgeschiedenis in samen- hang met de andere kunstdisciplines. Vorm en omvang in overleg.	15%	se5

Voor leerlingen met het eindexamenvak muziek, bestaat de mogelijkheid een profielwerkstuk voor muziek te maken. Leerlingen die daarvoor kiezen, schrijven een compositie die gepresenteerd wordt i.s.m. het orkest "De Ereprijs".

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
sept. t/m nov.		<p><u>Sportoriëntatie</u></p> <p>Squash Vormen van bewegen op muziek Zelfverdediging Spinning Tennis</p> <p>Voor alle aangeboden onderdelen geldt dat we proberen deze activiteiten minstens twee keer aan te bieden. De genoemde sportschoolactiviteiten zijn onder voorbehoud aangezien dit in sterke mate afhangt van de groepsgrootte en beschikbaarheid van docenten bij de desbetreffende sportschool.</p> <p>Mogelijk worden nog twee lessen in de zaal gegeven, waarvan er één in toernooivorm zal plaatsvinden. Tijdens de andere les moeten leerlingen met een nog niet volledig examendossier onderdelen inhalen.</p> <p>handelingsdeel</p>	afvinken	

**MARNIX COLLEGE
EDE**

Examenreglement
vwo/havo/vmbo,
geldig voor leerlingen die in 2011 examen doen

10-7470 BX

Hoofdstuk I: Algemene bepalingen

Artikel 1: Programma van toetsing en afsluiting

1. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks vóór 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast. In het programma wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst, de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
2. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de rector vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie en beschikbaar gesteld.

Artikel 2: Inhoud van het examenreglement

1. Het examenreglement is vastgesteld conform het Eindexamenbesluit vwo–havo–mavo–vbo.
2. In alle gevallen waarin het reglement niet voorziet, beslist de rector.
3. In geval deze regeling in tegenspraak is met het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo prevaleert het Eindexamenbesluit.

Artikel 3: Afnemen van het eindexamen

1. De rector en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De rector wijst één van de personeelsleden van het Marnix College aan als secretaris van het eindexamen.

Artikel 4: Indeling van het examen.

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, inclusief een presentatie, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden getoetst worden die van betekenis zijn voor het vakkenpakket van de leerling.
3. Het profielwerkstuk heeft betrekking op tenminste één groot vak uit het vakkenpakket van de leerling. Alle vakken komen in aanmerking, behalve maatschappijleer, CKV, KCV, ANW en lichamelijke opvoeding.
4. Het schoolexamen vmbo, voor zover het betreft de theoretische leerweg, omvat mede een sectorwerkstuk. Het sectorwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen, die betrekking hebben op een thema uit de sector waarin de leerling het onderwijs volgt.

Artikel 5: Toelating tot het eindexamen.

1. Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen
2. Buitengewone omstandigheden daargelaten, kan een kandidaat in enig tijdvak van het centraal examen slechts toegelaten worden voor dat vak of die vakken waarin hij het schoolexamen met inbegrip van de handelingsdelen heeft afgerond.

Artikel 6: Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kunnen door de rector maatregelen worden genomen.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid, die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, kunnen zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer zittingen van het schoolexamen of het centraal examen;
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in nader aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van de staatsexamencommissie.

3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de rector de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel door de rector wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat.
4. Indien een examinerator ten aanzien van enig deel van het eindexamen procedureel onzorgvuldig of nalatig is geweest, kunnen door de rector maatregelen worden genomen, mits de zaak aanhangig is gemaakt binnen twee weken na de toetsdatum of inleverdatum.
5. De kandidaat kan tegen een beslissing van de rector in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de rector, noch enig lid van het bevoegd gezag, deel uit maken. De samenstelling en werkwijze van de commissie van beroep is geregeld in een door het bevoegd gezag vastgesteld reglement.

Dit reglement is op het Marnix College aanwezig en wordt, op verzoek, ter inzage gegeven. Jaarlijks wordt de samenstelling van de commissie van beroep gepubliceerd in het programma van toetsing en afsluiting.

Het beroep wordt binnen drie dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep ingesteld.

De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep, tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken.

De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen, onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, en indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat, aan de rector, aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.

Artikel 7: Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit besluit en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 8: Gespreid examen.

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, aan kandidaten die door langdurige ziekte of overmacht belemmerd worden om zich voor te bereiden op een geheel eindexamen, toestemming geven het eindexamen over 2 schooljaren te spreiden.
2. De regeling van de herkansing (art.28) is in haar geheel van toepassing op beide examenjaren. Concreet houdt dit in dat de kandidaat in één van beide jaren recht heeft op een herkansing in één van de vakken waarin hij in dat jaar centraal examen heeft gedaan in het eerste tijdvak.
3. De regelgeving die geldt voor het eindexamen in het algemeen is ook van toepassing op gespreide examens.

Artikel 9: Afwijking wijze van examineren

1. De rector kan toestaan dat een lichamelijk of geestelijk gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de rector de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
  - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld.
  - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
  - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a, genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidings-adviezen, vermeld in die deskundigheidsverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, met betrekking tot het vak Nederlandse taal en letterkunde, tot het vak Nederlandse taal of tot enig vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit.

Voor zover wordt afgeweken van de voorschriften wordt deze afwijking medegedeeld aan de inspectie.

De afwijking kan voor zover het het centraal examen betreft bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.

Artikel 10: Bewaren examenwerk

a. Schoolexamen

1. De examinatoren dienen het schriftelijke werk van de kandidaten, de voor elk werk toegekende cijfers, een exemplaar van de opgaven, en de eventuele beoordelingsnormen te bewaren gedurende zes maanden nadat de leerling de school heeft verlaten.

b. Centraal examen

1. Het werk van het centraal examen der kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de rector, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een door de rector en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de lijst, bedoeld in Artikel 56 van het Examenbesluit, wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De rector draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij het centrale examen gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

c. Inzien examenwerk

1. Alle kandidaten kunnen het schriftelijk werk van het schoolexamen inzien tijdens de klassikale nabespreking. Indien een kandidaat met gegronde reden afwezig is, biedt de examinator de kandidaat alsnog de gelegenheid het werk in te zien, binnen vier weken nadat het werk gemaakt is, maar voor de definitieve vaststelling van het eindresultaat van het schoolexamen.
2. Het schriftelijk werk van het centraal examen kan met toestemming van de secretaris van de examencommissie door de kandidaat, en indien deze minderjarig is door de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat, worden ingezien
3. Het inzien vindt plaats op school onder toezicht en gedurende een bepaalde tijd.
4. Het examenwerk mag niet worden gekopieerd.

Hoofdstuk 2: Inhoud van het examen

Artikel 11: Examenprogramma

1. Het eindexamen voor vwo en havo omvat:
  - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel,
  - b. de vakken van het profieldeel van een van de profielen waaronder tevens begrepen een profielwerkstuk en
  - c. vakken van het vrije deel van elk profiel.
2. Het eindexamen vwo (gymnasium) omvat in elk geval het vak Latijnse taal en letterkunde of het vak Griekse taal en letterkunde. Het kan beide omvatten.
3. De totale studiebelasting van de gekozen vakken in het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het vrije deel moet voldoen aan de eisen gesteld in het inrichtingsbesluit W.V.O.
4. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken van het gemeenschappelijk deel voor welke hij werd vrijgesteld van het volgen van onderwijs op grond van artikel 26e, eerste tot en met derde lid, of vijfde lid, van het inrichtingsbesluit W.V.O.
5. Het eindexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in artikel 10 van de wet W.V.O., omvat:
  - a. de vakken die het gemeenschappelijk deel ingevolge artikel 10, vijfde lid, van de wet, omvat,
  - b. de twee vakken die het sectordeel ingevolge artikel 10, zesde lid, van de wet omvat, en
  - c. in het vrije deel twee nog niet in het sectordeel gekozen vakken, bedoeld onderscheidenlijk genoemd in artikel 10, zevende lid, onderdelen a en b, en onderdeel c voor zover het betreft de Friese taal, van de wet, met dien verstande dat het sectordeel en het vrije deel tezamen ten minste twee vakken omvatten die geen moderne taal zijn.

Artikel 12: Keuze van de eindexamenvakken.

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van artikel 11, in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2. De kandidaten kunnen voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen.

Hoofdstuk 3: Het schoolexamen

Artikel 13: Inrichting schoolexamen

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door bevoegd gezag gekozen vorm. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken waarin de kandidaat eindexamen aflegt en wordt ingericht overeenkomstig hetgeen voor ieder vak afzonderlijk in het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven. Het examendossier vmbo omvat tevens de resultaten die de kandidaat heeft behaald voor in het 3^e leerjaar afgesloten vakken.
2. Voor het afnemen van schriftelijke onderdelen van het schoolexamen worden toetsweken georganiseerd.
Buiten deze weken worden mondelinge, schriftelijke of praktische onderdelen van het schoolexamen afgenomen volgens een in het programma van toetsing en afsluiting gepubliceerde regeling.
3. Het schoolexamen wordt tenminste één week voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen afgesloten. In uitzonderlijke gevallen kan de rector een kandidaat toestemming verlenen het schoolexamen af te sluiten uiterlijk vier dagen voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen.
4. De rector kan in afwijking van lid 3 een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
5. Het profielwerkstuk of het sectorwerkstuk wordt afgerond in het examenjaar.
6. In uitzonderlijke gevallen, ter beoordeling van de rector, kan de school de kandidaat in de gelegenheid stellen het profielwerkstuk of het sectorwerkstuk alsnog af te sluiten na aanvang van het centraal examen, doch uiterlijk een week voordat de uitslag wordt vastgesteld.
7. Een vmbo- kandidaat die niet slaagt, doet alle toetsen, opdrachten en handelingsdelen van het examenjaar opnieuw met uitzondering van een afgerond en met “voldoende” of “goed” beoordeeld sectorwerkstuk.
8. Een leerling die voor de tweede maal in havo 5 of vwo 6 zit, hoeft vakken die alleen met een schoolexamen afgesloten worden en waarvoor het eindcijfer 6 of hoger was, niet opnieuw te doen. Ook een profielwerkstuk dat met een voldoende cijfer beoordeeld is, hoeft niet opnieuw gemaakt te worden. Hetzelfde geldt voor praktische opdrachten waarvoor het (eind)cijfer 7,0 of hoger is gehaald. Alle overige resultaten behaald in het schooljaar waarin hij werd afgewezen, vervallen. Die toetsen, werkstukken, handelingsdelen en opdrachten maken daarom niet langer deel uit van het examendossier en kunnen worden teruggegeven aan de kandidaat.
9. Een kandidaat die H4, V4 of V5 doubleert, kan in overleg met de afdelingsleider besluiten afgesloten vakken en praktische opdrachten waarvoor het (eind)cijfer 7,0 of hoger is gehaald, niet over te doen.
Resultaten die voor bovenstaande afgesloten vakken en praktische opdrachten gehaald zijn in het schooljaar waarin hij werd afgewezen, blijven dan staan en tellen mee voor het (school)examen.

Artikel 14: Beheer examendossier

De verantwoordelijkheid voor het beheer van de verschillende onderdelen van het examendossier is als volgt geregeld:

- de afdelingsleider is verantwoordelijk voor het centraal beheer per leerling van: een overzicht van de gevolgde vakken (met de bijbehorende studielast) en het geheel van cijfers en andere beoordelingen die meetellen voor het schoolexamen alsmede van de afgesloten vakken in het 3^e leerjaar vmbo. Voorts is de afdelingsleider verantwoordelijk voor het beheer van profielwerkstukken en sectorwerkstukken;
- de decaan is gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het toekomstdossier;
- de docent CKV/KCV/KV1 is gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het kunstdossier;
- de docenten Nederlands en Moderne Vreemde Talen zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het lees- en schrijfdossier van hun vak;
- de docenten Nederlands en Moderne Vreemde Talen zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het leesdossier literatuur voor hun vak;
- de vakdocenten zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van verslagen, schriftelijke toetsen, een kopie van werkstukken en foto/videomateriaal van niet te archiveren werkstukken van leerlingen.

Artikel 15: Mededeling beoordeling schoolexamen

Voor de aanvang van het centraal examen maakt de rector aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:

- a. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen;
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfers worden vastgesteld;
- c. welk cijfer hij heeft behaald voor het profielwerkstuk;
- d. de beoordeling van het sectorwerk.

Artikel 16: Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak geen centraal examen wordt afgelegd, wordt het gewogen gemiddelde van de in het PTA genoemde toetsen en praktische opdrachten afgerond tot een geheel getal, waarbij uitsluitend gekeken wordt naar de eerste decimaal. Daarbij wordt naar boven afgerond indien de eerste decimaal van het gewogen gemiddelde het cijfer 5 of hoger is.
3. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal. Bij het afronden van het gewogen gemiddelde van de in het PTA genoemde toetsen en praktische opdrachten op één decimaal nauwkeurig, wordt naar boven afgerond indien de tweede decimaal van het gewogen gemiddelde het cijfer 5 of hoger is.
4. In afwijking van het eerste lid, worden de vakken CKV, KV1 en lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel, beoordeeld met “voldoende” of “goed”. De beoordeling van het vak l.o. gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van het vak, zoals blijkend uit het examendossier.
5. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een cijfer. Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het sectorwerkstuk wordt beoordeeld met “voldoende” of “goed”. Het

sectorwerkstuk wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren die de kandidaat hebben begeleid bij de totstandkoming van het sectorwerkstuk.

Artikel 17: Verhinderung en/of in gebreke blijven

1. Alle kandidaten zijn verplicht, alle voor hen vastgestelde proeven van het schoolexamen af te leggen. Op een kandidaat die zich aan enig onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden bij een onderdeel van het schoolexamen afwezig is, zijn de bepalingen van hoofdstuk 1 artikel 6 van toepassing.
2. In aansluiting op hetgeen omtrent onregelmatigheden in artikel 6 is aangegeven, wordt bepaald dat voor gemiste onderdelen van het schoolexamen het cijfer 1 wordt toegekend indien een kandidaat zonder geldige reden afwezig is, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider.
3. Indien een kandidaat tijdens het examenjaar door ziekte of een andere dwingende reden, niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger, absoluut verhinderd is aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, stelt hij of indien de kandidaat minderjarig is, zijn wettelijke vertegenwoordiger, de secretaris van het eindexamen of de afdelingsleider zo vroeg mogelijk vóór de aanvang van bedoelde toets, of ander onderdeel van het schoolexamen, in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvoor.
4. De secretaris van het eindexamen of de afdelingsleider onderzoekt de mogelijkheid de kandidaat volgens de geldende regels op de vastgestelde tijd, doch op een andere dan de vastgestelde plaats het onderdeel van het schoolexamen te laten afleggen; is naar zijn oordeel deze mogelijkheid in redelijkheid aanwezig, dan wordt aan de kandidaat geen uitstel van bedoeld onderdeel van het schoolexamen toegestaan.
5. Indien de afdelingsleider of de secretaris van het eindexamen overtuigd is van de onmogelijkheid voor de kandidaat een onderdeel van het schoolexamen op vastgestelde plaats en tijd af te leggen, dan verleent hij de kandidaat uitstel. Hij stelt de betrokken examinator hiervan direct in kennis en deelt in overleg met de examinator de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger mee, wanneer en waar het uitgestelde onderdeel van het schoolexamen afgelegd dient te worden. In geval van ziekmelding van een kandidaat heeft de afdelingsleider het recht een controlerend geneesheer in te schakelen, dan wel een huisbezoek bij de betreffende kandidaat af te (laten) leggen, dan wel een medische verklaring te verlangen.
6. Indien het bericht van verhindering als bedoeld in lid 2 tot en met lid 4 niet vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen wordt gegeven, dient de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger tevens genoegzame bewijzen te leveren van de onmogelijkheid vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen bedoeld bericht te geven; zonder deze bewijzen verleent de afdelingsleider het verlangde uitstel niet.
7. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examen-lokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de toezichthouder of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de rector of de secretaris van het examen, de gemist tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald. N.B. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, behoudt het tot dan toe gemaakte werk zijn geldigheid. Uitsluitend in bijzondere gevallen kan de rector het gemaakte werk ongeldig verklaren. Een kandidaat die vóór de zitting onwel is, dient altijd contact met de afdelingsleider op te nemen over deelname aan de zitting.
Een kandidaat die tijdens de zitting onwel wordt, dient dit altijd aan surveillant te melden. Zonder deze melding kan achteraf een beroep op onwel zijn niet worden geaccepteerd.
8. In bijzondere gevallen kan de rector besluiten een in de schoolexamenregeling vastgesteld onderdeel van het schoolexamen uit te stellen voor alle daarbij betrokken kandidaten.
9. Indien een kandidaat door ziekte of andere externe factoren niet in staat is een praktische

- opdracht op de uiterste inleverdatum in te leveren, kan de afdelingsleider in overleg met de betrokken docent een andere uiterste inleverdatum vaststellen.
10. Indien een kandidaat een praktische opdracht zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, niet inlevert op de uiterste inleverdatum, dan kan de afdelingsleider de kandidaat de opdracht geven om na lestijd op school te werken aan de voltooiing. Indien de opdracht vervolgens zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, niet binnen een week na het verstrijken van de uiterste inleverdatum wordt ingeleverd, wordt het cijfer 1 toegekend voor de praktische opdracht.
  11. Indien een kandidaat uit M3, H4, V4 of V5 een handelingsdeel op de vastgestelde einddatum niet “naar genoegen” heeft afgerond, kan de afdelingsleider de kandidaat de opdracht geven om na lestijd op school te werken aan de voltooiing. Indien de kandidaat aan het einde van het schooljaar een handelingsdeel nog niet heeft afgerond, krijgt de kandidaat van de overgangsvergadering een taak voor dit onderdeel. Als de taak niet naar genoegen is uitgevoerd, wordt de kandidaat na de zomervakantie de toegang tot alle lessen ontzegd, totdat is vastgesteld dat de taak voldoende is gemaakt.
  12. Indien een kandidaat uit M4, H5 of V6 een handelingsdeel op de vastgestelde einddatum niet “naar genoegen” heeft afgerond, kan de afdelingsleider de kandidaat de opdracht geven om het werk aan het handelingsdeel na lestijd op school te voltooien.
  13. Indien een kandidaat ten behoeve van een mondeling of schriftelijk schoolexamen op het afgesproken tijdstip zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, geen (lees)dossier inlevert, zal het betrokken mondeling of schriftelijk schoolexamen niet worden afgenomen en zal voor het betreffende onderdeel een 1 worden toegekend.
  14. Indien een kandidaat ten behoeve van een mondeling of schriftelijk schoolexamen een (lees)dossier inlevert dat niet aan de gestelde eisen voldoet, kan eveneens het cijfer 1 worden toegekend, uitsluitend na overleg met de afdelingsleider.
  15. Indien een kandidaat om een geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, het profielwerkstuk of het sectorwerkstuk op de vastgestelde einddatum niet heeft ingeleverd, wordt hem éénmalig uitstel verleend van ten hoogste vier weken, voor zover dit uitstel niet strijdig is met artikel 13, lid 4 en 5. Indien het werk, naar het oordeel van de begeleider(s) en de afdelingsleider, dan nog niet voldoende is afgerond,
    - a. ontvangt een kandidaat uit de mavo een aangetekende brief met daarin de mededeling dat hem deelname aan het centraal examen wordt ontzegd; een afschrift van deze brief wordt verzonden aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.
    - b. wordt aan kandidaten in de havo- en vwo-afdeling een definitief cijfer voor het profielwerkstuk toegekend, op grond van het op dat moment voorliggende materiaal.
  16. Indien een kandidaat zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, het profielwerkstuk of het sectorwerkstuk op de vastgestelde einddatum niet heeft ingeleverd, wordt hem éénmalig uitstel verleend van ten hoogste twee weken. Indien het werk, naar het oordeel van de begeleider(s) en de afdelingsleider, dan nog niet voldoende is afgerond,
    - a. ontvangt een kandidaat uit de mavo een aangetekende brief met daarin de mededeling dat hem deelname aan het centraal examen wordt ontzegd; een afschrift van deze brief wordt verzonden aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.
    - b. wordt aan kandidaten in de havo- en vwo-afdeling een definitief cijfer voor het profielwerkstuk toegekend, op grond van het op dat moment voorliggende materiaal.
  17. Technische mankementen (defecte printers e.d.) of afwezigheid door ziekte op de dag dat werk t.b.v. onderdelen van het schoolexamen moeten worden ingeleverd, zijn geen geldige reden voor het te laat inleveren.

Artikel 18: Herkansingsregeling schoolexamen

1. Onder de herkansingsregeling vallen uitsluitend toetsen met open en gesloten vragen. Schriftelijke overhoringen vallen niet onder de herkansingsregeling.
2. Vakken die alleen in 4 vwo onderwezen worden (ANW en Maatschappijleer) worden ook in 4 vwo afgesloten. Voor elk van deze vakken zal, voor kandidaten die bevorderd zijn naar 5 vwo, een gelegenheid worden geboden in het 1e trimester in 5 vwo, één toets per vak te herkansen.
3. Vakken die alleen in 5 vwo onderwezen worden (KCV, CKV), worden in 5 vwo afgesloten. Voor kandidaten die bevorderd zijn naar 6 vwo, zal er in het 1e trimester in 6 vwo gelegenheid zijn voor het herkansen van één KCV-toets.
4. Vakken die alleen in 4 havo onderwezen worden (Maatschappijleer en CKV) worden ook in 4 havo afgesloten. Voor maatschappijleer zal, voor kandidaten die bevorderd zijn naar 5 havo, een gelegenheid worden geboden in het 1e trimester in 5 havo, tot het herkansen van één toets.
5. Het schoolexamen is ingedeeld in 4 perioden:
  - periode 1 : van de start van het schoolexamen tot het einde van het pré-examenjaar;
  - periode 2 : het eindexamenjaar t/m de tentamenweek in eind oktober/begin november;
  - periode 3 : het eindexamenjaar vanaf het einde van periode 2 t/m de tentamenweek van eind januari/begin februari
  - periode 4 : het eindexamenjaar vanaf het einde van periode 3.
6. Voor de vakken die niet genoemd zijn in de leden 2, 3, 4 geldt dat elke kandidaat het recht heeft één toets per vak te herkansen uit de periode 2 of 3, met een maximum aantal van twee.

Deze herkansing vindt plaats op nader aan te wijzen dagen in periode 4.

Het vak Maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijke deel vmbo, neemt in het examenbesluit een bijzondere positie in.

Kandidaten die voor dat vak een eindcijfer hebben behaald lager dan 6, krijgen de mogelijkheid een herexamen af te leggen in periode 4.
7. Bij alle herkansingen geldt: het hoogste cijfer telt.
8. Onvoldoende cijfers die het gevolg zijn van fraude, komen niet in aanmerking voor herkansing.
9. De rector kan in buitengewone situaties, met het oog op recht en billijkheid, besluiten af te wijken van de artikelen uit de herkansingsregeling.
10. Kandidaten die voor het eindexamen gezakt zijn en doubleren in 6 vwo of 5 havo, krijgen de gelegenheid in het 1e trimester van het examenjaar maximaal 2 toetsen uit het pré-examenjaar (periode 1) te herkansen.

Hoofdstuk 4: Regeling van het centraal examen

Artikel 19: Tijdvakken en afname centraal examen

1. Het centraal examen kent drie tijdvakken: het eerste, het tweede en het derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door de staatsexamencommissie.

Artikel 20: Gang van zaken tijdens het centraal examen

1. Alle kandidaten dienen bij een examen uiterlijk 10 minuten voor aanvang van dit examen aanwezig te zijn.
2. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de rector samen met het gemaakte examenwerk.
3. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgave gedaan. Ook niet als in de opgaven een fout geconstateerd wordt.
4. Het werk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school. De school verstrekt eveneens kladpapier. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar de examenzaal.
5. Het werk mag niet met potlood worden gemaakt. Dit is niet van toepassing op tekeningen en grafieken.
6. De kandidaat vermeldt zijn examenummer en zijn naam op alle in te leveren papieren.
7. Tassen, jassen, mobiele telefoons e.d. dienen buiten de examenruimte te worden achtergelaten.
8. Voor het centraal examen ontvangt de kandidaat een overzicht van de bij de examens toegestane hulpmiddelen of de zaken die elke kandidaat bij een bepaald examen bij zich dient te hebben. De toegestane hulpmiddelen worden voor aanvang van de zitting gecontroleerd.
9. Tijdens het uitdelen van de opgaven en de zitting dient er volkomen rust in de examenzaal te heersen.
10. Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur na het begin van de zitting tot de examenzaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.
11. Kandidaten die meer dan een half uur na de aanvang van de zitting aankomen, mogen niet meer deelnemen aan deze zitting. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de rector, kunnen zij voor dit vak verwezen worden naar het tweede tijdvak. Op de overige zittingen van het eerste tijdvak dienen zij wel te verschijnen.
12. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich gedurende het examen niet verwijderen uit de examenzaal.
13. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding de examenzaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de rector of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de inspecteur zo mogelijk mede op grond van een medische verklaring beslissen, dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag, indien de inspecteur het werk ongeldig verklaart, in het tweede tijdvak opnieuw aan de desbetreffende zitting deelnemen.

14. Een kandidaat is verantwoordelijk voor het inleveren van zijn gehele en complete werk bij een van de toezichthouders.
Deze controleert het werk op naam en nummer, waarna hij de kandidaat toestaat het examenlokaal te verlaten.
15. Kandidaten mogen na inlevering van het werk de zaal verlaten vanaf een uur na de opening van de zitting tot een kwartier voor het einde van de zitting. Gedurende het laatste kwartier van de zitting verlaat, om onnodige ordeverstoring te voorkomen, geen der kandidaten de examenzaal.
16. De examenopgaven mogen niet voor het beëindigen van de zitting buiten de examenzaal gebracht worden. Deze regel geldt ook voor uitwerk- of kladpapier.
De opgaven, en het uitwerk- en kladpapier mogen na afloop van de zitting door de kandidaten worden opgehaald op een vooraf bekend gemaakte plaats.
17. Gemaakt werk dat eenmaal de examenzaal heeft verlaten, mag niet meer worden ingeleverd. Het mag niet meer door de surveillerende docent worden ingenomen.
Een kandidaat, die de zaal verlaten heeft, mag niet meer worden toegelaten, ook niet wanneer hij buiten de zaal constateert, dat hij niet alle opgaven heeft gemaakt.
18. Eenmaal gemaakt en ingeleverd werk behoudt zijn geldigheid.

Artikel 21: Gecommitteerden

1. Het bevoegd gezag wijst, na koppeling van de scholen door DUO, voor elke school voor vwo, havo of vmbo één of meer gecommitteerden aan. De aanwijzing geldt tot de afloop van de herkansing. Indien de Minister er om verzoekt, stelt het bevoegd gezag gecommitteerden ter aanwijzing voor.
2. Indien het bevoegd gezag een leraar van een school heeft aangewezen als gecommitteerde ten behoeve van een andere school, draagt het bevoegd gezag van de eerstgenoemde school er zorg voor, dat de leraar de uit die aanwijzing voortvloeiende verplichtingen nakomt.

Artikel 22: Correctie centraal examen

1. De rector doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de rector. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen toe alsmede de regels voor het bepalen van de score die zijn voorgeschreven door de CEVO.
2. De rector doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid onverwijld aan de betrokken gecommitteerde toekomen.
3. De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid toe.
4. De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.

Artikel 23: Vaststelling cijfer centraal examen

1. De examinator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast.
2. Indien de examinator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
3. Het cijfer wordt afgeleid uit de door het CEVO beschikbaar gestelde omrekenings-tabellen.

Artikel 24: Verhinderung centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de rector, is verhinderd bij een of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak eveneens verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamens te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de rector aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de rector aan de commissie mede welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft behaald, alsmede de bijzondere omstandigheden die een afwijkende wijze van examineren rechtvaardigen.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mede aan de rector.

Hoofdstuk 5: Uitslag, herkansing diplomering

Artikel 25: Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks van 1 tot en met 10.
2. De examinerator bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een heel getal, dan wordt het, indien het eerste cijfer achter de komma 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien het eerste cijfer achter de komma 5 of meer is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer, met dien verstande dat het wordt afgerond tot een geheel cijfer, waarbij uitsluitend gekeken wordt naar de eerste decimaal.

Artikel 26: Vaststelling uitslag

De rector en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van artikel 25. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekken de rector en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 27: Uitslag

1. De kandidaat die eindexamen vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien hij:
  - a. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of
  - b. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, of
  - c. voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger.
2. In aanvulling op het eerste lid geldt tevens dat voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijke deel en voor het sectorwerkstuk de kwalificatie “voldoende” of “goed” is behaald.
3. Bij de uitslagbepaling voor een kandidaat die eindexamen vwo of havo afgelegd heeft, speelt het zogenoemde combinatiecijfer een rol. Op de havo is het combinatiecijfer het gemiddelde van het eindresultaat voor maatschappijleer en het profielwerkstuk. Op het atheneum is het combinatiecijfer het gemiddelde van het eindresultaat voor ANW, maatschappijleer en het profielwerkstuk. Op het gymnasium is het combinatiecijfer het gemiddelde van het eindresultaat voor KCV, ANW, maatschappijleer en het profielwerkstuk. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld. Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabijliggende gehele getal. Dat gebeurt zoals beschreven in artikel 25, lid 2.

4. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien hij:
  - voor alle vakken een 6 of meer heeft behaald of
  - voor één vak een 5 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald of
  - voor één vak een 4 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt of
  - voor twee vakken een 5 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt of
  - voor één vak een 4 en voor één vak een 5 heeft behaald, en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt.
5. In aanvulling op het vierde lid geldt dat het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel en het vak CKV –indien gevolgd- moeten zijn beoordeeld als “voldoende” of “goed”. Bovendien mag geen van de eindcijfers van de onderdelen van het zogenoemde combinatiecijfer lager zijn dan 4.
6. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag is vastgesteld, maakt de rector deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 28 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 28, eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 28: Herkansing centraal examen

1. Elke kandidaat mag na de eerste uitslagbepaling voor één vak deelnemen aan het centraal examen, voor zover dat mogelijk is, in een volgend tijdvak van hetzelfde examenjaar. Het betreffende vak moet betrokken zijn geweest bij het vaststellen van de eerste uitslag.
2. De kandidaat stelt de rector voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Door het vragen van een herkansing wordt de uitslag een voorlopige.
4. Behaalt de kandidaat een hoger cijfer dan voor de eerste uitslagbepaling, dan geldt dat hogere cijfer. Behaalt de kandidaat bij deze herkansing een lager cijfer, dan geldt het eerder behaalde hogere cijfer.
5. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 24 en 25 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

Artikel 29: Diploma en cijferlijst

1. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
  - a. de cijfers voor het schooexamen en de cijfers voor het centraal examen,
  - b. de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk, alsmede het cijfer voor het profielwerkstuk,
  - c. het thema van het sectorwerkstuk, alsmede de beoordeling van het sectorwerkstuk,
  - d. de beoordeling van de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding in vwo en havo,
  - e. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg vmbo.
  - f. de eindcijfers voor de examenvakken,
  - g. het combinatiecijfer in vwo en havo, alsmede
  - h. de uitslag van het eindexamen.
2. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. Vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld bij het examen, worden zonder vermelding van een cijfer vermeld op de cijferlijst
5. De rector en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Artikel 30: Certificaten

De rector reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:

- a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
- b. het thema van het sectorwerkstuk, voor zover beoordeeld met "goed" of "voldoende".

Artikel 31: Slotbepaling

De rector kan in buitengewone situaties, met het oog op recht en billijkheid, besluiten af te wijken van een of meer artikelen uit dit examenreglement.

Ede, september 2010